

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

Напомене уз финансијске извештаје
на дан 31. децембра 2022. године

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ 31. децембар 2022. и 2021. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD (ЗВЕЗДАРА), скраћено пословно име INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD (у даљем тексту: "Друштво") основан је 29. јануара 1959. године.

Друштво послује у складу са Законом о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - други закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 и 109/2021) и Законом о науци и истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 49/2019). Делатност Друштва је усмерена на научно - истраживачки рад и производни рад у области високих технологија (телекомуникације, електроника, производња рачунарске опреме, саставних делова и електронских уређаја, машинске опреме, аутоматика, хидраулика и пнеуматика).

Основна делатност Друштва базира се на реализацији дугорочних уговора (пројеката) о заједничком пословању, у којима учествује Друштво, као матична фирма заједно са појединим зависним правним лицима, члановима групе. Пројекти су намењени унапред познатим наручиоцима, са којима се закључују одговарајући уговори. Реализација пројекта одвија се по етапама (фазама) и најчешће обухвата дужи период (преко године дана).

Са Владом Републике Србије је 17. априла 2007. године потписан Споразум о уделу државне својине у средствима која користи Друштво. У складу са споразумом Република Србија преузима сва оснивачка, основна управљачка права, па удео државне својине у средствима која користи Друштво износи 100%.

Друштво послује у оквиру пословног система са шест својих зависних друштава, од којих је у пет друштава власник капитала 100%, а у једном друштву има већинско власништво од 75%:

1. IMP - AUTOMATIKA DOO BEOGRAD;
2. IMP – RAČUNARSKI SISTEMI DOO BEOGRAD;
3. IMP – TELEKOMUNIKACIJE DOO BEOGRAD;
4. IMP – PIEZOTEHNOLOGIJA DOO BEOGRAD;
5. IMP – POSLOVNE USLUGE DOO BEOGRAD; као и
6. IDVORSKI LABORATORIJE d.o.o. BEOGRAD (75% власништва).

Привредно друштво ИМП "Рачунарство" д.о.о. Београд, ПИБ 10008344, матични број 17178326, избрисано из је Регистра привредних субјеката (решење АПР-а, бр. БД 26782/2012 од 13. марта 2012. године и припојено привредном друштву ИМП "Рачунарски системи", ПИБ 100008336, матични број 17178318, а на основу решења АПР-а бр. БД 26864/2012 године од 13. марта 2012. године.

Привредно друштво ИНСТИТУТ МИХАЈЛО ПУПИН – НАУЧНОТЕХНОЛОШКИ ПАРК ДОО БЕОГРАД – У ЛИКВИДАЦИЈИ, ПИБ 104802558, матични број 20232005, избрисано је из Регистра привредних субјеката (решење АПР-а БД 74902/2020 од 19. октобра 2020. године).

Седиште Друштва је у Београду, улица Волгина 15. Матични број Друштва је 07014694, а порески идентификациони број је 100008310.

На дан 31. децембра 2022. године Друштво је имало 154 запослених (31. децембар 2021. године: 161 запослених радника).

Ови појединачни финансијски извештаји потписани су од стране Директора дана 28. фебруар 2023. године. Финансијски извештаји могу накнадно бити изменењени на основу мишљења ревизора, а у складу са важећим прописима.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године****2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И УПОРЕДНИ ПОДАЦИ****(а) Основе за састављање финансијских извештаја**

Друштво води евиденције и саставља финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије („Сл. Гласник РС”, бр. 73/2019 и 44/2021 – др. закон) и осталом примењивом законском регулативом у Републици Србији.

У складу са Законом о рачуноводству, велика правна лица, правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матична правна лица), јавна друштва, односно друштва која се припремају да постану јавна у складу са Законом о тржишту капитала Републике Србије, независно од величине, за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима примењују Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ), чији је превод на српски језик објавило министарство надлежно за послове финансија.

Међународни стандарди финансијског извештавања објављени на српском језику од стране Министарства финансија укључују Концептуални оквир за финансијско извештавање, Међународне рачуноводствене стандарде (МРС) и Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) издате од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде као и тумачења стандарда издатих од стране Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда али не укључују основе за закључивање, илустративне примере, упутства за примену, коментаре, издвојена мишљења као ни друге помоћне материјале изузев у случајевима када су они експлицитно укључени као саставни део стандарда или тумачења.

Превод МСФИ утврђен је Решењем Министра финансија о утврђивању превода Концептуалног оквира за финансијско извештавање и основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извештавања број 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године, које је објављено у Службеном гласнику РС бр. 92 од 25. децембра 2019. године. Наведени превод МСФИ примењује се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2020. године.

Нови или допуњени МСФИ и тумачења који су усвојени решењем Министарства Финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања објављеном у Службеном гласнику Републике Србије број 123/2020 дана 13. октобра 2020. године примењују се приликом припреме финансијских извештаја за годишње периоде који се завршавају на или после 31. децембра 2022. године.

Поред тога, приложени финансијски извештаји су састављени у складу са захтевима Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузећнике (Службени гласник РС, бр. 89/2020) и Правилника о садржини и форми образца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузећнике (Службени гласник РС, бр. 89/2020). Наведени правилници који регулишу презентацију финансијских извештаја имају првенство примене у односу на захтеве које у том погледу дефинишу МСФИ који су објављени од стране Министарства финансија.

Због горе наведених одступања, ови финансијски извештаји нису у складу са МСФИ.

Друштво је ове финансијске извештаје саставило на основу и према захтевима закона и прописа Републике Србије где су улагања у зависна друштва исказана по набавној вредности умањеној за евентуално обезвређење.

Детаљан приказ финансијског положаја Друштва се може добити увидом у консолидоване финансијске извештаје, које је, у складу са Законом о рачуноводству, Друштво у обавези да састави и да исте преда Агенцији за привредне регистре до 30. априла наредне године у односу на годину за коју се састављају финансијски извештаји.

Финансијски извештаји састављени су у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је при састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у (Напомени број 3).

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године****2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И УПОРЕДНИ ПОДАЦИ
(Наставак)****(б) Упоредни подаци**

Упоредни подаци односно почетна стања представљају податке садржане у финансијским извештајима за 2021. годину. Финансијски извештаји Друштва су били предмет независне ревизије и приказани су у Извештају независног ревизора од 24. март 2022. године.

(ц) Начело сталности пословања

Приложени финансијски извештаји састављени су у складу са начелом сталности пословања.

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Основне рачуноводствене политике, примењене приликом састављања финансијских извештаја Друштва за 2022. годину, су следеће:

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су иницијално призната по набавној вредности. Накнадно вредновање нематеријалних улагања извршено је по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Нематеријална улагања са одређеним корисним веком употребе се амортизују и тестирају се на умањење вредности када год се јаве индикатори да нематеријално улагање може да буде обезвређено. Амортизација нематеријалних улагања се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

3.2. Некретнине, постројења и опрема

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно приписују набавци средстава, што укључује фактурну вредност (укључујући царинске дажбине и ПДВ), све трошкове који се директно приписују довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати на начин на који руководство очекује, иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на ком је средство лоцирано, као и капитализоване трошкове позајмљивања.

Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме су одмерене по набавној вредности, умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано одмерити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава.

Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје средства се признају у билансу успеха периода када је средство расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. и 2021. године

**3. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И УПОРЕДНИ ПОДАЦИ
(Наставак)****3.2. Некретнине, постројења и опрема (Наставак)**

Земљиште се не амортизује. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања, као што следи:

- Грађевински објекти	2,5-5%
- Машине и опрема	6,67-20%
- Моторна возила	20%
- Намештај, прибор и опрема	10-12,5%
- Рачунарска опрема	25%

Корисни век употребе средства се ревидира и по потреби коригује на датум сваког биланса стања.

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит правних лица Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - др. закон и 142/2014, 91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 И 118/2021) и Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе ("Службени гласник РС", бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 И 8/2019), што резултира у одложеним порезима (Напомена 20).

3.3. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се почетно признају по набавној вредности, односно цени коштања. Трошкови трансакције се укључују у почетно признату вредност.

Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се исказују по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке за умањење вредности. Амортизација инвестиционих некретнина се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања.

Ако постоје било какве индиције, да је дошло до умањења вредности инвестиционе некретнине, Друштво процењује надокнадиву вредност као већу од употребне вредности и фер вредности умањене за процењене трошкове продаје. Књиговодствена вредност инвестиционе некретнине се отписује до њене надокнадиве вредности кроз текући биланс успеха.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да издаци могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану.

3.4. Умањење вредности нефинансијских средстава

За средства која имају неодређен корисни век употребе и не подлежу амортизацији, провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се на годишњем нивоу. За средства која подлежу амортизацији провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се када догађаји или изменење околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности.

Надокнадива вредност је фер вредност средства умањена за трошкове продаје или вредности у употреби, у зависности која од ових вредности је виша. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (единице које генеришу готовину).

Нефинансијска средства код којих је дошло до умањења вредности ревидирају се на сваки извештајни датум због могућег укидања ефеката умањења вредности.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.5. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Зависна правна лица представљају она правна лица која су под контролом Друштва, при чему се под контролом подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама правног лица са циљем остварења користи од његовог пословања. Сматра се да контрола постоји када Друштво поседује, директно или индиректно (преко других зависних правних лица) више од половине права гласа у другом друштву.

Учешћа у капиталу зависних правних лица исказана су по првобитној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења (Напомена 21(и)).

3.6. Финансијски инструменти

У складу са МСФИ 9 Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и она која се одмеравају према амортизованој вредности. Класификација се врши на основу:

- а) пословног модела Друштва, за управљање финансијским средствима и
- б) карактеристика уговорних токова готовине финансијског средства

Финансијско средство ће се одмеравати по амортизованој вредности ако су оба наведена услова испуњена:

- финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ је држање финансијских средстава ради наплате уговорених токова готовине, и
- услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Финансијско средство ће се одмеравати по фер вредности кроз остали укупни резултат ако су оба наведена услова испуњена:

- финансијски средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ се постиже наплатом уговорних токова готовине и продајом финансијских средстава и
- услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплате главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Финансијско средство се одмерава по фер вредности кроз биланс успеха осим уколико се не одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат. Додатно, приликом почетног признавања, Друштво може неопозиво да назначи финансијско средство које иначе задовољава захтеве да се одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат, по фер вредности кроз биланс успеха ако се на тај начин елиминише или значајно смањује рачуноводствена неусаглашеност која би иначе настала.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела.

Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршene никакве рекласификације.

Процена пословног модела

Пословни модел се процењује са циљем утврђивања да ли се средство са искључивим плаћањем главнице и камате класификује по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат. Пословним моделом се утврђује да ли новчани токови настају из прикупљања уговорних новчаних токова, продаје финансијског средства или оба.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

Пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и обавезе се пребијају тако да се нето износ исказује у билансу стања ако и само ако постоји тренутно законско право на пребијање признатих износа и када постоји намера за измирење на нето основи или истовремене реализације средства и измирења обавезе.

При почетном признавању, Друштво одмерава финансијско средство према његовој фер вредности која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха.

Пребијање финансијских инструмената

Након почетног признавања, резервисања за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која се одмеравају по амортизираној вредности и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат, узрокујући непосредни губитак.

Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочно високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца и мање.

Готовина и готовински еквиваленти у складу са захтевима МСФИ 9 се сврставају у категорију финансијских средстава која се одмеравају по амортизираној вредности из разлога што се држе ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха.

Потраживања од купаца и остала потраживања

Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизираној вредности, користећи методу ефективне каматне стопе, умањење за очекиване кредитне губитке.

Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификује се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства, тј. дугорочна потраживања.

Обавезе према добављачима и друге обавезе

Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизираној вредности, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћене за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Ове обавезе се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Друштво искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити тј. када Друштво нема оправданих очекивања да ће повратити финансијско средство у целости или његов део. Отпис представља догађај престанка признавања.

Друштво може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где покуша да наплати средства која потражује, а где не постоји разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

Признавање и престанак признавања

Куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Друштво обавеже да изврши куповину или продају средства.

Престанка признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Друштво преноси суштински све ризике и користи од власништва. Такође, финансијско средство престаје да се признаје када се догоде накнадне измене уговорних услова финансијског средства које имају за последицу значајну измену новчаних токова од финансијског средства.

Финансијске обавезе престају да се признају када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење.

Модификација

Када се уговорни токови готовине финансијског средства поново договарају или се на други начин модификују, а поново договарање или модификовање немају за резултат престанак признавања тог финансијског средства у складу са МСФИ 9, Друштво процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измене услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитних средства истичу, и Друштво престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности.

Било која разлика између књиговодствене вредности средстава чије је признавање престало и фер вредности новог значајног изменеог средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

Обезвређење финансијских средстава

Друштво унапред процењује очекиване кредитне губитке (ECL) по финансијским средствима мереним по амортизованој вредности и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

Мерење ECL одражава:

- непристрасан и износ пондерисан вероватноћом који се утврђује вредновањем низа могућих исхода,
- временску вредност новца и
- разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова или напора на датум извештавања о претходним догађајима, тренутним условима и прогнозама будућих економских услова.

Финансијска средства која се мере по амортизованој вредности и уговорна средства се приказују у билансу стања умањени за очекивани кредитни губитак. За финансијска средства која се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат очекивани кредитни губитак се признаје у билансу успеха, а остале промене вредности се признају у осталом укупном резултату.

Поједностављени приступ обезвређења потраживања

Друштво примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца, уговорна средства и потраживања по основу закупа и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Друштво користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца.

Друштво користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказало ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12- месечне очекиване кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности, а висина губитка се признаје у Билансу успеха.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз Биланс успеха уколико се износ губитака по основу обезвређења смањи, а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавање обезвређења.

3.7. Залихе

Набавна вредност материјала и робе представља вредност по фактури добављача увећану за транспортне и остале зависне трошкове набавке.

Цена коштања готових производа и недовршене производње обухвата утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). Излаз са залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за процењене варијабилне трошкове продаје.

3.8. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују средства на рачунима код банака, готовину у благајни, као и високоликвидна средства са првобитним роком доспећа до три месеца или краће, а која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз беззначајан ризик од промене вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.9. Ванбилиансна средства и обавезе

Ванбилиансна средства/обавезе укључују: имовину узету у закуп, осим средстава узетих у финансијски закуп, робу у консигнацији, материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, као и потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

3.10. Расподела добити

Расподела добитка власницима капитала Друштва признаје се као обавеза у периоду у коме су власници капитала Друштва одобрili расподелу добити.

3.11. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања (Напомена 10). Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу. Када се користи дисконтовање, књиговодствена вредност резервисања се повећава у сваком периоду, тако да одражава проток времена. Ово повећање се исказује као трошак позајмљивања. Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене.

Резервисања

Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Друштво не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.12. Примања запослених

(a) Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Друштво нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања.

Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Отпремнине

Друштво обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање и до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења.

(в) Отпремнине (Наставак)

Обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију се процењују на годишњем нивоу од стране независних, квалификованих, актуара, применом методе пројектоване кредитне јединице. Трошкови претходно извршених услуга признају се у билансу успеха када настану, док се актуарски добици и губици признају у извештају о осталом резултату и у оквиру капитала.

3.13. Прерачунавање страних валута

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан извештавања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног девизног курса Народне банке Србије важећег на тај дан (Напомена 43).

Трансакције у страној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или вредновања по коме се ставке поново одмеравају.

Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају године, признају се у билансу успеха, као део финансијских прихода (Напомена 13), односно финансијских расхода (Напомена 14).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.14. Признавање прихода

(a) Приход од продаје и пружање услуга

У складу са МСФИ 15 приходи од продаје производа и робе се признају у моменту када се значајни ризици и користи који произилазе из власништва над производима и робом пренесу на купца. Приходи од продаје производа и робе су исказани по фактурној вредности умањеној за одобрене попусте и порез на додату вредност.

Приходи од пружања услуга се признају у обрачунском периоду у коме је услуга пружена и исказују по фактурној вредности умањеној за одобрене попусте и порез на додату вредност.

Друштво признаје приход од продаје производа, робе и услуга, када изврши уговорену обавезу и када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над производима, робом и услугама. Код већине уговора, контрола над производима, робом или услугама прелази на купца у одређеном тренутку у времену и накнада постаје безусловна.

Приход се признаје у износу целе трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Друштво очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се признаје умањен за порез на додату вредност, повраћаје, работе и друге попусте.

Дати сва потребна обелодањивања о приходима по врсти прихода, на основу чега долази до признавање прихода, испорука, који су услови кредитирања купаца (валута плаћања), да ли има елемената финансирања, да ли има авансних уплате, итд.

Друштво разматра да ли постоје друга обећања у уговору која представља посебне обавезе извршења на које део трансакционе цене треба да се расподели. Приликом утврђивања трансакционе цене Друштво узима у обзир ефекте варијабилне накнаде, постојање значајних компоненти финансирања, немонетарну накнаду, као и накнаду која се плаћа купцу (ако постоји).

Приходи од продаје услуга

Приходи од пружања услуга се признају у обрачунском периоду када су услуге извршене.

Приход се признаје само када је вероватан прилив економских користи повезаних са том трансакцијом у Друштво. Када се резултат трансакције која укључује пружање услуга не може поуздано проценити, приход се признаје само до висине признатих одговарајућих расхода који се могу надокнадити.

Варијабилна накнада

Ако накнада из Уговора укључује варијабилни износ, Друштво процењује износ накнаде на коју ће имати право у замену за пренос добара на купца. Варијабилна накнада се процењује приликом закључивања уговора и ограничава се све док не постане веома вероватно да неће доћи до значајног сторнирања у износу признатог кумулативног прихода, када је неизвесност повезана са варијабилном накнадом накнадно решена.

Трошкови прибављања уговора

Друштво је изабрало да искористи практична олакшања за трошкове уговарања настале у вези са уговорима који имају период амортизације краћи од једне године. Ти трошкови се расходују по њиховом настанку.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. и 2021. године

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.14. Признавање прихода (Наставак)

Попусти

Друштво одобрава попусте и рабате купцима, како исказане на фактури тако и накнадно одобрено. Попусти се третирају као варијабилна накнада и појединачно се процењују приликом закључивања уговора и поново се процењује на датум промета. Попусти се обрачунавају на крају сваког извештајног периода.

(б) Приход од камата

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама. Приходи од камата се признају у периоду у коме је Друштво стекло право да се камата прими.

(в) Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања инвестиционих некретнина у оперативни закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

(г) Приход од дивиденди

Приход од дивиденди се признаје када се установи право да се дивиденда прими.

3.15. Текући и одложени порез на добитак

Трошкови пореза на добитак периода обухватају текући и одложени порез. Порез се признаје у билансу успеха, осим до висине која се односи на ставке које су директно признате у капиталу. У том случају порез се такође признаје у капиталу.

Текући порез

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - др. закон и 142/2014, 91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 и 118/2021) и релевантним подзаконским актима.

Порез на добитак обрачунава се применом стопе од 15% на пореску основицу исказану у пореском билансу (2022. година: 15%), након чега се може умањити за утврђене пореске кредите.

Сходно Закону о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица ("Службени гласник РС" бр. 108/2013), почев од утврђивања пореза на добитак за 2014. годину, порески обvezници више неће моћи да користе пореску олакшицу у виду пореског кредита по основу улагања у основна средства.

Порески обvezник који је до 31. децембра 2013. године остварио право на порески подстицај, може то право да користи до истека рока прописаног Законом (не дуже од десет година).

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.15. Текући и одложени порез на добитак (Наставак)

Одложени порез

Одложени порез на добитак се укалкулисава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима.

Одложени порез на добитак се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази до датума биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и неискоришћене износе преносивих пореских кредита и пореских губитака, до мере до које је извесно да је ниво очекиваног будућег опорезивог добитка довољан да се све одбитне привремене разлике, пренети неискоришћени порески кредити и неискоришћени порески губици могу искористити.

Одложена пореска средства која нису призната процењују се на сваки извештајни датум и признају до мере у којој је постало вероватно да ће будући опорезиви добитак дозволити повраћај одложеног пореског средства.

3.16. Обелодањивање односа са повезаним лицима

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица, што је дефинисано у MPC 24 "Обелодањивање повезаних страна".

Оноси између Друштва и његових повезаних правних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима. Стања потраживања и обавеза на дан извештавања, као и трансакције у току извештајних периода настале са повезаним правним лицима посебно се обелодањују (Напомена 40).

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик, кредитни ризик, ризик од промене девизних курсева и ризик ликвидности.

Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

Управљање ризицима обавља финансијска служба Друштва у складу са политикама одобреним од стране Скупштине. У 2022. години није било промена у политикама управљања ризицима.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

4.1. Фактори финансијског ризика

(а) Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик да ће фер вредност будућих токова готовине финансијског инструмента бити променљива због промена тржишних цена. Тржишни ризик укључује три врсте ризика, као што следи:

Ризик од промене курсева страних валута

Друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који произистиче из пословања са различитим валутама, првенствено ЕУР. Ризик произистиче како из будућих пословних трансакција, тако и из признатих средстава и обавеза у страној валути.

Руководство Друштва је установило политику за управљање ризком од промена курса страних валута у односу на његову функционалну валуту. Друштво има потраживања и обавезе у страној валути, тако да је максимизирана усклађеност прилива и одлива у истој валути ради заштите од промене девизних курсева.

Друштво има потраживања и обавезе у страним валутама и руководство Друштва предузима мере да максимизира усклађеност прилива и одлива у истој странијој валути ради заштите од промене девизних курсева. С друге стране, Друштво још не користи заштиту трансакција од девизног ризика (хечинг), с обзиром на постојећу регулативу и недовољно развијено финансијско тржиште.

Ризик од промене цене

Друштво није изложено већем ризику од промена цена власничких хартија од вредности с обзиром на то да нема већих улагања класификованих у билансу стања као расположива за продају или као финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Ризик од промене каматних стопа

Ризик Друштва од фер вредности каматних стопа је веома низак и евентуално може произести из обавеза по основу лизинга.

Друштво врши анализу изложености ризику од промене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирање, пре свега за дугорочне обавезе будући да оне представљају најзначајнију каматоносну позицију.

(б) Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за Друштво ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе. Кредитни ризик превасходно произистиче по основу потраживања из пословања.

Изложеност Друштва кредитном ризику по основу потраживања из пословања зависи највише од индивидуалних карактеристика сваког појединачног купца. Друштво нема значајне концентрације кредитног ризика јер Друштво као купце има у највећем проценту државна друштва.

У складу са усвојеном кредитном политиком, Друштво анализира кредитни бонитет сваког новог појединачног купца пре него што му се понуде стандардни услови продаје.

Такође, за сваког купца је установљен кредитни лимит који представља максимални дозвољен износ потраживања пре него што се затражи одобрење Директора. Купцу чији кредитни бонитет не испуњава тражене услове, продаја се врши само на бази авансног плаћања.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

4.1. Фактори финансијског ризика (Наставак)

(в) Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће Друштво бити суочено са потешкоћама у измиривању својих финансијских обавеза. Друштво управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

Планирање новћаног тока врши се на нивоу пословних активности Друштва и збирно за Друштво као целину.

Финансије Друштва надзиру планирање ликвидности у погледу захтева Друштва да би се обезбедило да Друштво увек има довољно готовине да подмири пословне потребе као и да има слободног простора у својим неповученим кредитним аранжманима.

Друштво располаже довољним износом високоликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације роба и услуга, који му омогућавају да своје обавезе измирује у року доспећа. Друштво не користи финансијске деривате.

Евентуални вишак готовине пословних активности изнад салда захтеваних обртних средстава, улаже се у каматоносне текуће рачуне, орочене депозите или хартије од вредности за трговање, бирајући инструменте са одговарајућим доспећима или са довољном ликвидношћу која обезбеђује довољан простор какав је одређен горе наведеним планом.

5. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЋИВАЊА

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за која се верује да ће у датим околностима бити размна.

Друштво прави процене и претпоставке које се односе на будућност. Резултирајуће рачуноводствене процене ће, по дефиницији, ретко бити једнаке оствареним резултатима. О проценама и претпоставкама које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године биће речи у даљем тексту.

Корисни век употребе нематеријалних улагања, некретнине, постројења и опреме

Нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема се амортизују током њиховог корисног века употребе. Корисни век употребе се заснива на процени дужине периода у коме ће средство генерисати приходе. Процену периодично врши Руководство Друштва и врши одговарајуће измене, уколико се за тим јави потреба. Промене у проценама могу да доведу до значајних промена у садашњој вредности и износима који су евидентирани у билансу успеха у одређеним периодима.

Обезвређење нефинансијске имовине

На дан извештавања, руководство Друштва анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема Друштва. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења.

Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности. Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

5. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА (Наставак)

Резервисања по основу отпремнина

Трошкови утврђених накнада запосленима након одласка у пензију након испуњених законских услова утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућих кретања зарада, стопе морталитета и стопе флукутације запослених. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене. Претпоставке актуарског обрачунавања су обелодањене у Напомени 29. уз финансијске извештаје.

Резервисање по основу судских спорова

Друштво је укључено у већи број судских спорова који произишу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Друштво редовно процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација.

Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Одложена пореска средства

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске кредите и пореске губитке до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити и порески губици могу искористити. Значајна процена од стране руководства Друштва је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признati, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

Приходи од продаје производа и услуга се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	222,245	212,873
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	2,662,477	1,978,813
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	211,301	181,146
Укупно	3,096,023	2,372,832

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

Остали пословни приходи се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	0	0
Приходи по основу условљених донација	432,749	433,523
Приходи од закупнина	<u>8,414</u>	<u>8,756</u>
Укупно	<u>441,163</u>	<u>442,279</u>

8. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

Трошкови материјала, горива и енергије се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Набавка материјала	36,220	40,786
Трошкови материјала за израду	579,279	503,351
Трошкови осталог материјала (режијског)	3,541	5,168
Трошкови горива и енергије	14,822	12,893
Трошкови резервних делова	2,240	1,709
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	<u>982</u>	<u>1,134</u>
Укупно	<u>637,084</u>	<u>565,041</u>

9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	637,940	620,600
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	91,606	92,775
Трошкови накнада по уговору о делу	2,284	177
Трошкови накнада по ауторским уговорима	675	1,990
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	7,212	13,316
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	137	0
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	5,131	4,728
Остали лични расходи и накнаде	<u>24,160</u>	<u>14,333</u>
Укупно	<u>769,145</u>	<u>747,919</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

10. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

Трошкови амортизације и резервисања се односе на:

	у РСД 000	2022.	2021.
Трошкови амортизације		33,921	34,026
Трошкови резервисања за гарантни рок		3,034	20,894
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		4,862	3,386
Остале резервисања		<u>9,442</u>	<u>4,071</u>
Укупно		<u>51,259</u>	<u>62,377</u>

11. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

Трошкови производних услуга се односе на:

	у РСД 000	2022.	2021.
Трошкови услуга на изради учинака		1,811,495	1,299,399
Трошкови транспортних услуга		19,321	18,799
Трошкови услуга одржавања		14,019	7,416
Трошкови закупнина		110	22
Трошкови сајмова		3,666	0
Трошкови рекламе и пропаганде		474	157
Трошкови осталих услуга		<u>32,445</u>	<u>32,968</u>
Укупно		<u>1,881,530</u>	<u>1,358,761</u>

12. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

Нематеријални трошкови се односе на:

	у РСД 000	2022.	2021.
Трошкови непроизводних услуга		17,581	19,755
Трошкови репрезентације		7,794	3,872
Трошкови премија осигурања		2,901	3,448
Трошкови платног промета		11,316	8,915
Трошкови чланарина		1,968	1,842
Трошкови пореза		10,796	9,829
Трошкови доприноса		790	1,544
Остали нематеријални трошкови		<u>13,000</u>	<u>5,327</u>
Укупно		<u>66,146</u>	<u>54,532</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

13. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

Финансијски приходи се односе на:

	у РСД 000	
	2022.	2021.
Финансијски приходи по основу дивиденде	1,229	8,336
Финансијски приходи од камата за стамбене зајмове	7	8
Приходи од камата (од трећих лица)	237	130
Позитивне курсне разлике (према трећим лицима)	1,226	0
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	921	932
Остали финансијски приходи	<u>8,016</u>	<u>3,052</u>
Укупно	<u>11,636</u>	<u>12,458</u>

14. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

Финансијски расходи се односе на:

	у РСД 000	
	2022.	2021.
Расходи камата (према трећим лицима)	4,796	5,334
Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	2,836	0
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	<u>5,782</u>	<u>3,158</u>
Укупно	<u>13,414</u>	<u>8,492</u>

15. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

Остали приходи се односе на:

	у РСД 000	
	2022.	2021.
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	298	0
Наплаћена отписана потраживања	0	53,952
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног резултата	61	23
Приходи од смањења обавеза	0	0
Приходи од укидања дугорочних и краткорочних резервисања	5,890	487
Остали непоменути приходи	<u>7,742</u>	<u>7,415</u>
Укупно	<u>13,991</u>	<u>61,877</u>

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

16. ОСТАЛИ РАСХОДИ

Остали расходи се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	80	0
Губитак по основу хартија од вредности	5,028	0
Остали непоменути расходи	6,035	3,920
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	87,128	32,843
Укупно	<u>98,271</u>	<u>36,763</u>

17. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ИЗ ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА

Негативан нето ефекат на резултат по основу губитака из пословања који се обуставља се односи на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	2,241	11,885
Укупно	<u>2,241</u>	<u>11,885</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

18. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Основне компоненте пореза на добит су следеће:

	У РСД 000	
	2022.	2021.
Текући порез на добит	12,672	17,680
Одложени порески приход/расход периода	(282)	(997)
Укупно	12,390	16,683

Текући порез на добит

Усклађивање бруто добитка приказаног у текућем билансу успеха са пореским добитком из пореског биланса приказано је у следећој табели:

	У РСД 000	
	2022.	2021.
Пореска основица	43,723	43,676
Текућа пореска стопа	15%	15%
Текући порез на добит	6,558	6,551
Расходи који се не признају за пореске сврхе	6,114	11,129
Усклађивање по консолидованом билансу	0	0
Пореска ослобођења по Пореском кредиту	0	0
Текући порез на добит	12,672	17,680
Порески расход (текући порез + одложени порески расход - одложени порески приход)	12,390	16,683
Ефективна пореска стопа (порески расход/добитак пре опорезивања x 100)	28.33%	38.20%

Одложени порез на добит

	У РСД 000		
	<i>Биланс успеха</i>	<i>Биланс стања</i>	
	2022.	2021.	
Одложена пореска средства / обавезе			
Стање на почетку године	997	2,641	2,411
Привремена разлика између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске вредности	(715)	(1,644)	282
Стање на крају године	282	997	2,693

19. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

Нематеријална улагања се односе на:

	у РСД 000	
	2022.	2021.
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке	3,985	4,136
Укупно	3,985	4,136

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

19. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (Наставак)

Промене на нематеријалним улагањима су приказане у следећој табели:

	Концесије, патенти, лиценце и слична права	Немате- ријална имовина у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ			
Стање на дан			
1. јануара 2021. године	33,425	0	33,425
Набавке у току године	246	0	246
Активирања	0	0	0
Стање на дан			
31. децембра 2021. године	33,671	0	33,671
Набавке у току године	1,172	0	1,172
Стање на дан			
31. децембра 2022. године	34,843	0	34,843
АКУМУЛИРАНА ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ			
Стање на дан			
1. јануара 2021. године	28,266	0	28,266
Амортизација (Напомена 10)	1,269	0	1,269
Стање на дан			
31. децембра 2021. године	29,535	0	29,535
Амортизација (Напомена 10)	1,323	0	1,323
Стање на дан			
31. децембра 2022. године	30,858	0	30,858
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ НА ДАН:			
- 31. децембра 2022. године	3,985	0	3,985
- 31. децембра 2021. године	4,136	0	4,136

20. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

Некретнине, постројења и опрема приказане су у следећој табели:

	2022.	2021.
Грађевински објекти	117,806	132,236
Постројења и опрема	59,916	53,583
Остале некретнине, постројења и опрема	13,366	13,296
Укупно	191,088	199,115

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

20. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (Наставак)

Промене на позицији некретнине, постројења и опрема су приказане у следећој табели:

Грађевин-ски објекти	Постројења и опрема	Остале средства	НПО у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
Стање на дан				
1. јануара 2021. године	651,545	226,662	13,256	0
Набавке у току године	2,598	0	40	17,583
Пренос са НПО у припреми	0	17,583	0	(17,583)
Отуђења и расходовања	0	(2,672)	0	(2,672)
Стање на дан				
31. децембра 2021. године	654,143	241,573	13,296	0
Набавке у току године	844	0	70	23,689
Пренос са НПО у припреми	0	23,689	0	(23,689)
Отуђења и расходовања	0	(3,088)	0	(3,088)
Стање на дан				
31. децембра 2022. године	654,987	262,174	13,366	0
АКУМУЛИРАНА ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
Стање на дан				
1. јануара 2021. године	506,664	173,149	0	0
Амортизација (Напомена 10)	15,243	18,783	0	0
Отуђења и расходовања	0	(3,942)	0	(3,942)
Стање на дан				
31. децембра 2021. године	521,907	187,990	0	0
Амортизација (Напомена 10)	15,274	18,647	0	0
Отуђења и расходовања	0	(4,379)	0	(4,379)
Стање на дан				
31. децембра 2022. године	537,181	202,258	0	0
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ				
НА ДАН:				
- 31. децембра 2022. године	117,806	59,916	13,366	0
- 31. децембра 2021. године	132,236	53,583	13,296	0

Набавна вредност потпуно амортизованих некретнина, постројења и опреме на дан 31. децембра 2022. године износи РСД 150,591 хиљада.

Повећање вредности основних средстава у 2022. години се највећим делом односи на набавку рачунарске опреме у износу од РСД 10,486 хиљада, канцеларијског намештаја у износу од РСД 326 хиљада, аутомобили у износу од РСД 6,858 хиљада, лиценце у износу од РСД 1,207 хиљада и мерни инструменти и уређаји у износу од РСД 5,345 хиљада.

Друштво закупљује одређен број аутомобила путем финансијског лизинга. Садашња (неотписана) вредност опреме узете на лизинг на дан 31. децембра 2022. године износи РСД 6,858 хиљада.

На основу процене руководства Друштва, нема индикација да су некретнине, постројења и опрема на дан извештавања обезвређени.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

21. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања се односе на:

	у РСД 000	2022.	2021.
Учешћа у капиталу зависних правних лица		63.814	63.814
Учешћа у капиталу придржених правних лица и заједничким подухватима		92	92
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		6,116	9,026
Остали дугорочни финансијски пласмани		1,198	1,299
Потраживања од купаца - дугорочне ретенције		18,365	7,052
Минус: Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана		<u>(13.216)</u>	<u>(13.226)</u>
Стање на дан 31. децембра		<u>76,369</u>	<u>68,057</u>

(и) Учешћа у капиталу зависних правних лица

	2022.	2021.
У уделима	63,814	63,814
Минус: Исправка вредности	<u>(7,100)</u>	<u>(7,100)</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>56,714</u>	<u>56,714</u>

Учешћа у капиталу зависних правних лица односе се на уделе у следећим привредним друштвима:

Назив и седиште	2022.	2021.
IMP-AUTOMATIKA DOO	32,668	32,668
IMP-RAČUNARSKI SISTEMI DOO	21,883	21,883
IMP-TELEKOMUNIKACIJE DOO	1,029	1,029
IDVORSKI LABORATORIJE d.o.o.	75	75
IMP-POSLOVNE USLUGE DOO	<u>1,059</u>	<u>1,059</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>56,714</u>	<u>56,714</u>

(ии) Учешћа у капиталу придржених правних лица

	2022.	2021.
У уделима	92	92
Минус: Исправка вредности	<u>0</u>	<u>0</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>92</u>	<u>92</u>

Учешћа у капиталу придржених правних лица односе се на:

Назив и седиште	2022.	2021.	% учешћа
Пројекат инжењеринг д.о.о.	62	62	20
Електронске трансакције д.о.о.	11	11	25
Сервис инжењеринг ИМП д.о.о.	9	9	20
ИМП-БЕЕЛ д.о.о.	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>20</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>92</u>	<u>92</u>	<u>92</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

21. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (Наставак)

(иии) Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продажу

	2022.	2021.
У акцијама	6,116	9,026
Минус: Исправка вредности	<u>(6,116)</u>	<u>(6,126)</u>
Стање на дан 31. децембра	0	2,900

Учешћа у капиталу осталих правних лица односе се на:

Назив и седиште	2022.	2021.
Комерцијална банка а.д. Београд	0	2,900
Стање на дан 31. децембра	0	2,900

Фер вредност осталих улагања којима се тргује на активном тржишту утврђује се на основу текуће тржишне вредности у моменту закључења пословања на дан 31. децембра 2022. године.

(ив) Остали дугорочни финансијски пласмани

Остали дугорочни финансијски пласмани обухватају кредите запосленима за потребе куповине, изградње станова на период до 20 година и каматном стопом од 2% годишње. Кредити се ревалоризују два пута годишње према расту просечне месечне зараде без пореза и доприноса.

22. ЗАЛИХЕ

Залихе се односе на:

	у РСД 000	
	2022.	2021.
Материјал	212,344	206,188
Стање на дан 31. децембра	212,344	206,188

23. ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА ЗАЛИХЕ И УСЛУГЕ

Плаћени аванси за залихе и услуге се односе на:

	у РСД 000	
	2022.	2021.
Плаћени аванси из међусобног односа	3,956	22,504
Плаћени аванси за услуге у земљи	83,361	86,129
Плаћени аванси за услуге у иностранству	6,237	16,809
Исправка вредности плаћених аванса	<u>(2,241)</u>	<u>(2,241)</u>
Стање на дан 31. децембра	91,313	123,201

Потраживања по основу плаћених аванса исказани на дан 31. децембра 2022. године у износу од РСД 93,554 хиљада (без исправке вредности потраживања) нису усаглашена са дужницима у износу од РСД 0 хиљада, односно није усаглашено 0,00% наведених потраживања, а од 32 комитената неусаглашених је укупно 1, што чини 3,13%.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

24. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

Потраживања по основу продаје се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Купци у земљи матична и зависна правна лица	121,529	107,027
Купци у земљи	576,592	239,788
Купци у иностранству	198,593	111,464
Исправка вредности потраживања од продаје	(228,765)	(167,339)
Стање на дан 31. децембра	667,949	290,940

Кретање на рачунима исправке вредности је било следеће:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Стање на почетку године	167,339	187,854
Наплаћено у току године	(25,702)	(53,359)
Исправка у току године	87,128	32,844
Стање 31. децембра	228,765	167,339

Потраживања по основу продаје исказана на дан 31. децембра 2022. године у износу од РСД 896,714 хиљада (без исправке вредности потраживања) нису усаглашена са дужницима у износу од РСД 395,943 хиљаде, односно није усаглашено 38,82% наведених потраживања, а од 197 комитената неусаглашених је укупно 24, што чини 12,18%.

Концентрација кредитног ризика у вези са потраживањима није значајна јер Друштво има већи број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Сходно томе, руководство Друштва сматра да није потребно извршити додатно резервисање за изложеност кредитном ризику, које превазилази формирану исправку вредности по основу обезвређења потраживања. Стога је максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања једнака нето књиговодственој вредности потраживања по основу продаје.

25. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

Остале краткорочне потраживања се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Потраживања за увоз зависна правна лица	59	59
Потраживања за камату и дивиденде	9,769	28,766
Потраживања од запослених	492	867
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	3,358	1,822
Потраживања за претплаћене порезе-остало	81	243
Потраживања за претплату по основу пореза на добит	3,534	0
Остале краткорочне потраживања	139,907	116,568
Порез на додату вредност	71,555	20,307
Исправка вредности других потраживања	(27,284)	(26,639)
Стање на дан 31. децембра	201,471	141,993

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

26. ГТОВИНА И ГТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Готовина и готовински еквиваленти се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Текући (пословни) рачуни	77,662	120,653
Девизни рачун	550,164	534,262
Остале новчане средства	1,764	2,024
Стање на дан 31. децембра	629,590	656,939

27. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Краткорочна активна временска разграничења се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Унапред плаћени трошкови	5,466	4,417
Потраживања за нефактурисани приход	114,048	130,544
Остале краткорочне активне временске разграничења	13,844	13,362
Стање на дан 31. децембра	133,358	148,323

28. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

Капитал и резерве се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Удели друштава с ограниченом одговорношћу	475,634	475,634
Остали основни капитал	3,923	3,923
Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања	(38,582)	(30,250)
Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	0	(9,671)
Нераспоређени добитак ранијих година	152,989	122,337
Нераспоређени добитак текуће године	31,333	26,993
Стање на дан 31. децембра	625,297	588,966

Удели у Друштву као друштву са ограниченом одговорношћу у износу од РСД хиљада односе се на:

	У РСД 000	Учешиће у %
Државни капитал – Влада Републике Србије	475,634	100,00
Укупно	475,634	100,00

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

28. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (Наставак)

Са Владом Републике Србије је 17. априла 2007. године потписан Споразум о уделу државне својине у средствима која користи Друштво. У складу са Споразумом Република Србија преузима сва оснивачка односно управљачка права, па удео државне својине у средствима која користи Друштво износи 100 %.

Решењем Агенције за привредне регистре бр. БД 19647/2014 од 10. марта 2014. године извршено је усаглашење основног капитала Друштва исказаног у пословним књигама Друштва са износом капитала регистрованог код Регистра привредних субјеката Агенције за привредне регистре и исти је износио РСД 413.803 хиљаде на тај дан.

Решењем бр. 104241/2014 од 12. децембра 2014. године извршено је повећање основног капитала Друштва за износ од РСД 61.831 хиљаду, тако да на дан 31. децембра 2014. године он износи РСД 475.634 хиљаде.

Друштво је у 2022. години остварило нето добитак у износу од РСД 31,333 хиљада.

29. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања се односе на:

	<i>у РСД 000</i>	
	<i>2022.</i>	<i>2021.</i>
Резервисања за трошкове у гарантном року	78,067	90,389
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	61,803	49,473
Статије на дан 31. децембра	139,870	139,862

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених обухватају резервисања за отпремнине која се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива, применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји развијено тржиште за овакве обvezнице, коришћене су стопе тржишних приноса на државне обvezнице.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

29. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (Наставак)

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

Ред. бр.	Претпоставке коришћене приликом израде обрачуна резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију	2022.	2021.
1.	Дисконтна стопа	5,00%	1,00%
2.	Процењена стопа раста просечне зараде	12,00%	7,00%
3.	Проценат флуктуације	4,90%	3,12%
4.	Износ отпремнине у моменту резервисања	324.003,00	285.936,00
5.	Износ отпремнине у претходном обрачуну	285.936,00	252.603,00
6.	Укупан број запослених на дан 01.01. текуће године	182	193
7.	Укупан број запослених који су напустили Друштво у току године	11	12
8.	Од тога број пензионисаних радника којима је исплаћена отпремнина приликом одласка у пензију у току године	5	5
9.	Укупан број новозапослених у току године	2	1
10.	Укупан број запослених на дан 31.12. године	173	182
11.	Да ли је било измене у општем акту у погледу износа резервисања на које запослени остварују право приликом одласка у пензију у односу на претходни период	Не	
12.	Начин признавања актуарских добитака/губитака	У целости у периоду у којем настају	
13.	Да ли је било измене у општем акту у погледу признавања резервисања приликом одласка у пензију у односу на претходни период	Не	

У актуарском обрачуну су коришћене таблице морталитета за период 2010 – 2012.

30. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Дугорочне обавезе се односе на:

	у РСД 000	
	2022.	2021.
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	97,955	99,032
Обавезе по основу финансијског лизинга	0	0
Стање на дан 31. децембра	97,955	99,032

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD има (део) кредита код Raiffeisen banka на EUR 800.000,00, са валутном клаузулом и грејс периодом до 30.06.2024. године, тромесечни еурибор плус 2,55% камате.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ 31. децембар 2022. и 2021. године

31. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Дугорочна пасивна временска разграничења се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Примљене донације за накнаду расхода	212	328
Примљене донације – пројекти у домаћој валути РСД	0	0
Примљене донације – пројекти у страној валути	47,324	74,402
Примљене донације у опреми	991	1,124
Примљене донације у опреми – САП И НИП	<u>15,007</u>	<u>18,752</u>
 Стање на дан 31. децембра	 <u>63,534</u>	 <u>94,606</u>

32. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Краткорочне финансијске обавезе се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Краткорочне позајмице из међусобног односа	100,000	0
Део дугорочних кредита и зајмова који доспева до једне године	98,813	103,297
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године	890	1,223
Остале краткорочне финансијске обавезе	<u>0</u>	<u>0</u>
 Стање на дан 31. децембра	 <u>199,703</u>	 <u>104,520</u>

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD има (део) кредита код Raiffeisen banka на EUR 501.290,28, са валутном клаузулом и грејс периодом до 30.06.2022. године, једномесечни еурибор плус 1,95% камате.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD има (део) кредита код Raiffeisen banka на EUR 421.083,85, са валутном клаузулом и грејс периодом до 30.06.2022. године, једномесечни еурибор плус 1,90% камате.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD има (део) кредита код Raiffeisen banka на EUR 250.638,27, са валутном клаузулом и грејс периодом до 30.06.2022. године, једномесечни еурибор плус 1,90% камате.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD има (део) кредита код Raiffeisen banka на EUR 90.340,75, са валутном клаузулом и грејс периодом до 30.06.2022. године, једномесечни еурибор плус 1,90% камате.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD има (део) кредита код Raiffeisen banka на EUR 800.000,00, са валутном клаузулом и грејс периодом до 30.06.2024. године, тромесечни еурибор плус 2,55% камате.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

33. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ

Обавезе за примљене авансе, депозити и кауције се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Примљени аванси, депозити и кауције	218,376	203,529
Стање на дан 31. децембра	218,376	203,529

Обавезе за примљене авансе, депозите и кауције, исказане на дан 31. децембра 2022. године у износу од РСД 218,376 хиљада су усаглашене у целости.

34. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе према добављачима се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Добављачи матична и зависна правна лица у земљи	174,705	171,461
Добављачи у земљи	571,834	174,353
Добављачи у иностранству	97,828	175,346
Стање на дан 31. децембра	844,367	521,160

Обавезе према добављачима, исказане на дан 31. децембра 2022. године у износу од РСД 844,367 хиљада нису усаглашене са повериоцима у износу од РСД 44 хиљаде, односно није усаглашено 0,01% поменутих обавеза, а од 101 комитената неусаглашених је укупно 4, што чини 3,96%.

35. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Обавезе за краткорочна резервисања се односе на:

	у РСД 000	
	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Краткорочна резервисања за гарантни период	528	12,794
Остале краткорочна резервисања	9,442	4,071
Стање на дан 31. децембра	9,970	16,865

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

36. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Остале текуће обавезе се односе на:

	у РСД 000	2022.	2021.
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају		33,171	33,968
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		4,321	4,431
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		9,063	8,954
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца		6,900	7,267
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају		2	180
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају		1	74
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају		1	41
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања		739	27
Обавезе према запосленима		12,646	9,356
Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора		274	251
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима		252	1,541
Остале обавезе		52	55
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода		1,223	1,007
Обавезе по основу пореза на добитак		0	489
 Стање на дан 31. децембра		68,645	67,641

37. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Краткорочна пасивна временска разграничења се односе на:

	у РСД 000	2022.	2021.
Остале пасивна временска разграничења		8,443	5,254
 Стање на дан 31. децембра		8,443	5,254

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

38. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

Ванбилансна евиденција се односи на:

	у РСД 000	2022.	2021.
Дата јемства, гаранције и друга права	802,498	487,045	
Имовина код других субјеката	3,573	3,573	
Обавезе за дату јемства, гаранције и друга права	(802,498)	(487,045)	
Обавезе за имовину код других субјеката	(3,573)	(3,573)	
Стање на дан 31. децембра	0	0	

Гаранције у износу од РСД 802,498 хиљада на дан 31. децембра 2022. године се односе на гаранције за добро извршење посла према добављачима издате од стране пословних банака.

39. СУДСКИ СПРОВОРИ

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD у својству стечајног повериоца:

1. Телефонија АД Београд- у стечају

Привредни суд у Београду: 3.Ст.71/2014 (раније 6.Ст.3715/2012)

Пријављено потраживање у износу: РСД 1.665.810,72 на име главног дуга
РСД 2.217.719,75 на име зак.зат.камате.

Признато потраживање Закључком Привредног суда у Београду од 24.03.2015. године: РСД 1.665.810,72 на име главног дуга и РСД 249.302,88 на име зак.зат.камате, што чини укупан износ признатог потраживања у износу од РСД 1.915.113,60.

Према информацији стечајног управника, на основу Решења Привредног суда у Београду 3.Ст.71/2014 од 28.02.2020. године, којим је одређена прва делимична деоба стечајне масе стечајног дужника у потпуности су намирена потраживања поверилаца I и II исплатног реда. У наредном периоду предстоје активности везане за уновчавање преостале имовине стечајног дужника, како би се након извршених уновчења и намирења разлучних поверилаца утврдила расположива деобна маса, за исплату поверилаца ИИИ исплатног реда, у којем исплатном реду је и потраживање INSTITUTA MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD.

Стечајни поступак и даље траје.

2. Стечајна маса - Партнер инжењеринг ДОО Београд -у стечају

Привредни суд у Београду: 8.Ст.255/2016 (раније 9.Ст.4659/2010)

Пријављено потраживање у износу: РСД 8.117.941,21 на име главног дуга
РСД 1.766.046,73 на име зак. зат. камате.

Признато потраживање Закључком Привредног суда у Београду од 29.03.2011. године.

Привредни суд у Београду, након продаје стечајног дужника као правног лица дана 30.05.2016. године обуставио дана 04.10.2016. године стечај над стечајним дужником и наставио поступак над стечајном масом, нов број предмета 8. Ст.255/2016. По Главној деоби INSTITUTA MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD као стечајни поверилац III исплатног реда се наплатио у проценту од 2,08% од признатог потраживања, уплатом у износу од РСД 205.894,54 дана 20.12.2018. године.

Према обавештењу стечајног управника, стечајни поступак је при крају, имовине и финансијских средстава нема, а рачун стечајног дужника је у блокади дужи временски период, непрекидно од 16.05.2022. године, која на дан 08.02.2023. године износи РСД 5.204.920,55.

Обавезе знатно премашују евентуалне приходе тако да се закључење стечаја очекује у наредном периоду.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

39. СУДСКИ СПОРОВИ (Наставак)

**3. Стечајна маса - ГОША Фабрика шинских возила, путничких и специјалних вагона
ДОО Смедеревска Паланка- у стечају
Привредни суд у Пожаревцу: Ст.3/2020 (раније 3.Ст.28/2017)**

Пријављено потраживање: РСД 89.280,00 на име главног дуга
РСД 58.070,75 на име зак.зат.камате

Закључком Привредног суда у Пожаревцу од 26.09.2018. године потраживање признато у целости. Dana 28.11.2019. године Суд донео Решење којим се, због продаје стечајног дужника као правног лица дана 12.11.2019. године, обуставља стечај над стечајним дужником, а наставља над стечајном масом, нов број предмета Ст.3/2020. По Главној деоби извршена је исплата само приоритетним повериоцима И исплатног реда – зараде запослених и то у висини од 49,28 % признатих потраживања.

Према обавештењу стечајног управника, кључни проблем у овом стечајном поступку представљају парнични поступци који се воде са АД ЖЕЛЕЗНИЦА СРБИЈЕ и АД СРБИЈА ВОЗ, ради наплате потраживања, као и са ГРАДОМ БЕОГРАДОМ око власништва на пословном простору у Улици Малешевска 28 А у Београду.

Како је пресудом Привредног апелационог суда у Београду 12.Пж.10479/21 од 07.12.2022. године правноснажно окончан парнични поступак са ГРАДОМ БЕОГРАДОМ створили су се законски услови за уновчавање наведене имовине, које се очекује у IV кварталу 2023. године.

Друга два парнична предмета су у првом степену окончана у корист Стечајне масе, а сада се налазе у ожалбеном поступку пред Привредним апелационим судом у Београду.

Након уновчавања имовине и наплате потраживања, стечајни управник ће сачинити нацрт решења о завршној деоби, а по правноснажности тог решења, располажива средства исплатити повериоцима у складу са Законом о стечају, што значи да се на самом kraju, уколико буде средстава, наплаћују повериоци из III исплатног реда, у којој групи је и потраживање INSTITITUTA MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD.

INSTITITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD у својству туженог:

**4. Тужилац: Мирковић Мара из Београда – ради закључења уговора о закупу стана на неодређено време – четвртотужени је INSTITITUTA MIHAJLO PUPIN
Трећи основни суд у Београду - 5.П.12256/13**

Дана 18.05.2017. године је првостепени суд поново донео Решење о прекиду поступка, другостепени суд је усвојио жалбу тужиље, укинуо решење о прекиду поступка и вратио предмет првостепеном суду на поновно одлучивање. У настављеном поступку су изведени сви предложени докази и Институт је поднео захтев да се поступак прекине до правноснажног окончања поступка пред РГЗ-Службом за катастар непокретности –Филијала Нови Београд ради исправке уписа права коришћења на спорном стану у корист Института Михајло Пупин ДОО Београд. Поступак није прекинут јер РГЗ СКН није одговорио нити на један захтев суда и дана 24.01.2021. године закључена је главна расправа и донета првостепена Пресуда посл.бр. 29.П.12256/13, којом је, између осталог, Суд делимично усвојио тужбени захтев и утврдио да је тужиља носилац права закупа на неодређено време на предметном стану, а одбио у делу да је тужиља носилац стварског права на предметном стану. На пресуду су уложили благовремене жалбе тужиља, друготужена Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда и четвртотужени INSTITITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD. Исход у спору је неизвестан, јер ће другостепени суд у коначном по уложеним жалбама, између осталог, преиспитивати правно питање - да ли је право коришћења стана једнократним располагањем иссрпљено или не и на основу тога ће донети другостепену одлуку којом ће или првостепену пресуду укинути и вратити првостепеном суду на поновно разматрање односно сам пресудити или ће потврдити првостепену пресуду или ће је преиначити. Жалбени поступак и даље траје.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

39. СУДСКИ СПРОВОИ (Наставак)

**5. Тужилац: Данијела Максимовић ради утврђења власништва на стану
Виши суд у Београду 8.П.2248/2022 (претходно код Трећег основног суда у Београду
29.П.2769/2022)**

Тужиља је тужбу поднела 13.04.2022. године Трећем основном суду у Београду, број предмета 29.П.2769/22, ради утврђења власништва 1/1 на стану у Гандијевој 24/5, а Трећи основни суд у Београду се Решењем бр. 29.П.2769/22 од 06.09.2022. године огласио стварно ненадлежним у наведеном спору, јер је утврдио да је вредност спора РСД 5.302.843,68, а не РСД 309.739,43 како је то тужбом определено, те је према вредности спора за исти надлежан Виши суд у Београду. Тужбени захтев тужиља је неоснован јер тужиља може бити само власница 15% спорног стана по основу наслеђивања иза пок. мајке Светлане Максимовић, којој је суд правноснажном пресудом утврдио да има 15% власништва на спорном стану, те тужиља не може имати више права на спорном стану него што је имао њен правни претходник тј. оставилац (стан је био власништво зависног привредног друштва IMP – SENZORI I MERENJA DOO BEOGRAD, након чије ликвидације је стан у власништву оснивача овог друштва – INSTITUTA MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD које је и укљијено код РГЗ СКН НОВИ БЕОГРАД као власник стана).

Очекује се да Виши суд у Београду закаже припремно рочиште.

**INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD у СВОЈСТВУ УМЕШАЧА НА СТРАНИ ТУЖЕНОГ ЈП
Путеви Србије (по основу закљученог Уговора о одржавању Система за наплату путарине на
аутопутевима Републике Србије):**

**6. Тужиоци: Ивковић Милош и Ивковић Илић Душица ради накнаде нематеријалне штете РСД
99.000,00 (РСД 40.000,00 тужилац и РСД 59.000,00 тужиља) + спп, Тужени: ЈП Путеви Србије,
Основни суд у Нишу, 24.П.2888/20**

Институт је од туженог, ЈП Путеви Србије позван за умешача на страни туженог, што је Институт прихватио и у својству унешача оспорио у целости тужбени захтев тужилаца, прихватајући парницу у стању у којем се налазила у тренутку мешања. Оспорио је налазе и мишљења вештака неуропсихијатра и доставио суду доказ – снимак проласка тужиоца кроз наплатну рампу приликом чега се на возило тужиоца спустила рампа на наплатној станици у Нишу дана 21.01.2020.г., из којег се види да, супротно наводима из тужбе и вештачења је сувозачко место празно тј. да се у возилу у тренутку незгоде није налазила тужиља а ни на задњем седишту малолетно дете. Тужиоцу је Институт преко полисе осигурања одговорности код Компаније Дунав осигурање адо Београд надокнадио материјалну штету на возилу јер је утврђено да се рампа спустила на возило услед техничких проблема у раду система за наплату путарине, што је неспорно, али је оспорено у овом спору право на накнаду нематеријалне штете тужиоцима због претрпљеног страха и да су се у возилу у тренутку несреће налазили супруга тужиоца, такође тужиља у овом спору и малолетно дете. Дана 14.02.2022. године закључена је главна расправа и донео првостепену Пресуду 24.П.2888/2020 од 14.02.2022. године којом је у целости одбио тужбени захтев тужилаца. На пресуду је само тужилац Ивковић Милош поднео жалбу, чиме је одбијајућа пресуда у односу на друготужиљу Ивковић Илић Душицу постала правноснажна. Институт је поднео одговор на жалбу, побијајући је из свих основа. О жалби одлучује Виши суд у Нишу, очекује се другостепена одлука суда. Жалбени поступак и даље траје.

**7. Тужилац: Наташа Петровић из Чачка ради накнаде штете РСД 50.000,00 + спп
Тужени ЈП Путеви Србије, Основни суд у Чачку П.7097/21**

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Прелјина дана 28.08.2021.г. на возило Тужиоца, укључи у својству умешача. Како је утврђено да нема кривице на страни Тужиоца у настанку штете, увидом у снимке прибављене од ЈП Путеви Србије, са Тужиоцем је закључено Вансудско поравнање бр. 791/1-22 од 28.03.2022. године пре првог рочишта за главну расправу која је заказана за 29.03.2022. године, ради смањења трошкова поступка и након пријема уплате Института у износу од РСД 71.900,00 дана 28.03.2022. године (главни дуг и трошкови поступка, тужилац се одрекао тужбеног захтева за исплату законске затезне камате), Тужилац се одрекао тужбеног захтева, а Основни суд у Чачку је дана 29.03.2022. године донео Пресуду на основу одрицања од тужбеног захтева бр. 9.П.7097/21.

Предмет је окончан.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

39. СУДСКИ СПРОВОИ (Наставак)

**8. Немања Поповић из Београда ради накнаде штете РСД 82.500,00 + спп
Тужени ЈП Путеви Србије, Први основни суд у Београду 81.П.48165/21**

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Прељина дана 28.08.2021.г. на возило Тужиоца, укључи у својству умешача. Како је утврђено да нема кривице на страни Тужиоца у настанку штете, увидом у снимке прибављене од ЈП Путеви Србије, са Тужиоцем је закључено Вансудско поравнање бр. 354/1-22 од 07.02.2022. године пре првог рочишта за главну расправу која је заказана за 29.03.2022.г. бр. 354/1-22 од 07.02.2022. године, које је исплаћено 08.02.2022.г. у износу од РСД 96.700,00 (главни дуг и трошкови поступка, тужилац се одрекао захтева за законском затезном каматом). Тужилац је повукао тужбу дана 11.02.2022. године, а Суд дана 14.04.2022. године донео Решење о повлачењу тужбе.

Предмет је окончан.

**9. ДЕЛТАГРАФ ДОО СМЕДЕРЕВО ради накнаде штете РСД 160.000,00 + спп
Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Београду 2.П.2073/21**

Институт није умешач у овом спору јер суд није донео решење о мешању, али је туженом - ЈП Путеви Србије доставио комплетну документацију о одбијања исплате накнаде штете овде тужиоцу од стране Компаније Дунав осигурање адо Београд по основу полисе осигурања одговорности Института јер је на основу снимка прибављеног од ЈП Путеви Србије утврђено да је возач – овде Тужилац крив за насталу штету. Суд је првостепеном пресудом дана 06.04.2022. године делимично усвојио тужбени захтев Тужиоца у износу од 102.578,00 РСД са законском затезном каматом почев од 06.04.2022. године до коначне исплате и у износу од РСД 95.452,00 на име трошкова поступка, а одбио у преосталом делу од РСД 43.962,00 са припадајућом каматом. Жалбу на пресуду су уложили и Тужилац и Тужени, чека се другостепена одлука. Жалбени поступак и даље траје.

Иако Институт није странка нити умешач у овом поступку, другостепена одлука би могла вратити предмет првостепеном суду на поновно одлучивање, када би се Институт могао, уколико га Тужени позове на мешање, укључити у парницу у фази у којој јесте у својству умешача.

**10. Горан Савић из Новог Сада ради накнаде штете РСД 151.870,15 + спп
Тужени ЈП Путеви Србије, Први основни суд у Београду 15.П.58542/21**

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Обреновац дана 24.09.2021.г. на возило Тужиоца, укључи у својству умешача. Како је утврђено да нема кривице на страни Тужиоца у настанку штете, увидом у снимке прибављене од ЈП Путеви Србије, са Тужиоцем је закључено Вансудско поравнање пре првог рочишта за главну расправу, бр. 301/1-22 од 02.02.2022. године, које је исплаћено 03.02.2022.г. у укупном износу РСД 175.507,55 (главни дуг Тужиоцу, који се одрекао захтева за законском затезном каматом и трошкови поступка пуномоћнику адвокату). Тужилац је повукао тужбу дана 04.02.2022. године а кориговао поднесак 08.02.2022. Суд је дана 17.02.2022. године донео Решење да је тужба повучена. Предмет је окончан.

**11. Геодетска радња „Никола“ Велико Градиште ради накнаде штете РСД 87.790,67 + спп
Тужени ЈП Путеви Србије, Први основни суд у Београду 52.П.16852/21**

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Обреновац дана 24.09.2021.г. на возило Тужиоца, укључи у својству умешача, на шта је Институт пристао, али како је утврђено да нема кривице на страни Тужиоца у настанку штете, увидом у снимке прибављене од ЈП Путеви Србије, са Тужиоцем је закључено Вансудско поравнање бр. 302/1-22 од 02.02.2022. године, које је исплаћено 03.02.2022.г. у укупном износу РСД 112.702,30 (главни дуг и трошкови поступка, Тужилац се одрекао захтева за законском затезном каматом). Иако је Институт утврдио да је и Први основни суд у Београду ставрно ненадлежан за решавање овог предмета јер је у питању предузетник те је надлежан Привредни суд у Београду, како није добио Решење о мешању и није још постао странка у поступку, није приговорио надлежност суда како би се предмет што пре решио без даљих трошкова. Тужилац је повукао тужбу дана 04.02.2022.године и Суд је дана 23.02.2022. године донео Решење да је тужба повучена. Предмет је окончан.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

39. СУДСКИ СПРОВОВИ (Наставак)

**12. ДДОР НОВИ САД а.д.о. Нови Сад ради регресног дуга РСД 45.004,00 + спп,
 Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Новом Саду - 10.П.2902/2021**

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парнику ради регресног дуга тј. регреса за исплаћену накнаду штете услед пада рампе на наплатној станици Пирот-Запад дана 27.07.2020.г. на возило осигураника, укључујући у својству умешача, те како ЈП Путеви Србије није више због протека времена имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио Вансудско поравнање 286/1-22 дана 01.02.2022.г. и исплатио Тужиоцу дана 02.02.2022. године износ од РСД 60.604,24 (главни дуг и трошкови парничног поступка, тужилац се одрекао захтева за законском затезном каматом), Тужилац се одрекао тужбеног захтева дана 04.02.2022. године, а Суд је дана 10.02.2022.г. донео Пресуду на основу одрицања.

Предмет је окончан.

13.Тужиоци: МР ПЕРЦАН ДОО ВЕТЕРНИК и Лекић Милош из Ветерника ради накнаде штете РСД 183.875,98 + спп, Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Сремској Митровици 3.П.60/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парнику ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Стара Пазова дана 07.10.2020.г. на возило Тужиоца, укључујући у својству умешача, на шта је Институт пристао, али како ЈП Путеви Србије због протека времена није више имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцима закључио Вансудско поравнање бр. 1605/1-22 од 30.06.2022. године, које је исплаћено дана 30.06.2022.г. у укупном износу РСД 181.890,45 (Првотужиоцу износ од РСД 180.063,23 – главни дуг, зак.зат.камата и трошкови поступка, Друготужиоцу РСД 1.827,22 трошак реп.таксе за Записник МУП, одрекао се дела тужбеног захтева) Тужиоци су се након пријема уплате одрекли тужбеног захтева дана 01.07.2022. године и Суд је дана 07.07.2022. године донео Пресуду на основу одрицања. Предмет је окончан.

14. Тужилац: ЦВЕТКОВИЋ ДОО НОВИ САД ради накнаде штете РСД 161.847,00 + спп, Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Сремској Митровици 3.П.151/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парнику ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Стара Пазова дана 10.03.2022.г. на возило Тужиоца, укључујући у својству умешача, на шта је Институт пристао, али како је било протекло прво рочиште за главну расправу, Институт је био преклудиран за предлагање доказа за одбрану, због чега није било изгледа за успех у спору, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио Вансудско поравнање бр. 1982/1-22 од 15.08.2022. године, које је исплаћено 16.08.2022.г. у укупном износу РСД 227.184,35 (РСД 161.847,40 главни дуг, РСД 65.336,95 трошкови поступка, тужилац се одрекао захтева за зак.зат.каматом). Тужилац је дана 18.08.2022. године повукао тужбу и Суд је дана 12.09.2022. године донео Решење којим је утврдио да је тужба повучена.

Предмет је окончан.

**15. Тужилац: Триглав осигурање АДО Београд ради регресног дуга РСД 18.200,00 + спп
 Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Београду - 5.П.3537/2022**

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парнику ради регресног дуга тј. регреса за исплаћену накнаду штете услед пада рампе на наплатној станици Врчин дана 12.07.2019.г. на возило осигураника, укључујући у својству умешача. Како ЈП Путеви Србије због протека времена није више имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио дана 16.09.2022. године Вансудско поравнање бр. 2246/1-22, које је исплаћено дана 19.09.2021. године у износу од РСД 23.295,11 (РСД 18.200,00 накнада штете+ РСД 5.095,11 зак.зат.камата определена тужбом). Тужилац се дана 21.09.2022. године одрекао тужбеног захтева у целости пре првог рочишта за главну расправу и захтевао сходно ослобађање од плаћања судске таксе на тужбу и пресуду. Суд је дана 21.09.2022. године донео Пресуду о одрицању.

Предмет је окончан.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

39. СУДСКИ СПРОВОИ (Наставак)

16. Тужилац: Златиборски конаци ДОО Пећинци ради накнаде штете РСД 127.240,00 + спп Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Сремској Митровици - 2.П.160/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Стара Пазова дана 07.10.2020.г. на возило Тужиоца, укључујући у својству умешача, на шта је Институт пристао, али како ЈП Путеви Србије због протека времена није више имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцима закључио дана 12.09.2022. године Вансудско поравнање бр. 2192/1-22, које је исплаћено дана 13.09.2022.г. у укупном износу РСД 142.240,00 (Тужиоцу РСД 127.240,00 на име накнаде штете, тужилац се одрекао зак.затез.камате на главни дуг и износ од РСД 15.000,00 за трошкове поступка пуномоћнику адвокату). Тужилац се дана 15.09.2022. године одрекао тужбеног захтева, а 19.09.2022. године Суд је донео Пресуду на основу одрицања, али како је одрицање извршено након првог рочишта за главну расправу, није ослободио странке судских такси, тако да је Институт дана 17.10.2022. године, сагласно одредби члана 3. закљученог поравнања, извршио доплату пуномоћнику адвокату износа од РСД 27.997,00 на име задужених судских такси.

Предмет је окончан.

17. Тужилац: Компанија Дунав осигурање АДО Београд ради регресног дуга РСД 194.820,00 + спп Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Београду - 6.П.3134/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради регресног дуга тј. регреса за исплаћену накнаду штете услед пада рампе на наплатној станици Мерошина дана 28.08.2020.г. на возило осигураника, укључујући у својству умешача, али како ЈП Путеви Србије због протека времена није више имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио Вансудско поравнање дана 15.09.2022. године бр. 2263/1-22, које је исплаћено дана 20.09.2022. године у износу од РСД 227.029,37 (РСД 194.820,00 на име регресног дуга и РСД 32.209,37 на име зак.зат.камате определјене тужбом). Тужилац се дана 29.09.2022. године поднеском пре првог рочишта за главну расправу одрекао тужбеног захтева у целости (ослобођење од плаћања судске таксе на тужбу и на пресуду), а Суд је дана 30.09.2022. године донео Пресуду на основу одрицања.

Предмет је окончан.

18.Тужилац: ПАНТИЋ ТРАНСПОРТ ДОО СИБНИЦА ради накнаде штете 104.632,00 РСД + спп, Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Београду 25.П.4603/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Мали Пожаревац дана 05.09.2022.г. на возило Тужиоца, укључујући у својству умешача, на шта је Институт пристао. Како је увидом у снимак проласка возила Тужиоца кроз спорну наплатну станицу, прибављен од ЈП Путеви Србије, утврђено да је узрок пада рампе технички проблем у раду система за наплату путарине, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио Вансудско поравнање бр. 2815/1-22 од 15.11.2022. године, које је исплаћено дана 15.11.2022.г. у укупном износу РСД 113.63200 (РСД 89.632,00 накнада штете, РСД 15.000,00 трошак вештачења достављен уз тужбу и РСД 9.000,00 састав тужбе по АТ, тужилац се одрекао дела тужбеног захтева за зак.зат.камату на износ накнаде штете и трошак вештачења определјен у тужби). Тужилац се након пријема уплате одрекао тужбеног захтева у целости дана 15.11.2022. године и захтевао да Суд, пошто је одрицање од тужбеног захтева учињено пре првог рочишта за главну расправу, ослободи од плаћања судских такса на тужбу и пресуду. Суд је дана 22.11.2022. године донео Пресуду на основу одрицања.

Предмет је окончан.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

39. СУДСКИ СПРОВОИ (Наставак)

19. Тужилац: САВА НЕЖИВОТНО ОСИГУРАЊЕ АДО Београд ради регресног дуга РСД 20.300,00 + спп Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Београду - 19.П.1368/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парнику ради регресног дуга тј. регреса за исплаћену накнаду штете услед пада рампе на наплатној станици Велика Плана 13 дана 22.08.2019.г. на возило осигураника, укључујући у својству умешача, али како ЈП Путеви Србије због протека времена није више имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио Вансудско поравнање дана 04.05.2022. године бр. 1131/1-22, које је исплаћено дана 05.05.2022. године у износу од РСД 30.086,02 (РСД 20.300,00 регресни дуг, РСД 4.668,20 на име зак.зат.камате определјене тужбом и РСД 5.118,00 парнични трошкови у износу судске таксе на тужбу). Тужилац је дана 06.05.2022. године поднеском повукао тужбу и тужбени захтев у целости. Суд је дана 12.05.2022. године донео Решење о повлачењу тужбе.

Предмет је окончан.

20. Тужилац: МИЛОШ ПЕТРОВИЋ из села Туларе ради накнаде штете РСД 16.700,00 + спп, Тужени ЈП Путеви Србије, Основни суд у Нишу 19.П.103/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парнику ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Лесковац Центар дана 27.08.2022.г. на возило Тужиоца, укључујући у својству умешача, на шта је Институт пристао. Како је увидом у снимак проласка возила Тужиоца кроз спорну наплатну станицу, прибављен од ЈП Путеви Србије, утврђено да се не поседују докази који би гарантовали успех у спору, имајући у виду вредност судског спора, чињеницу да је надлежан суд у Нишу (путни трошкови) и неизвестан исход спора, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио Вансудско поравнање бр. 1285/1-22 од 24.05.2022. године, које је исплаћено дана 31.05.2022.г. у укупном износу РСД 34.268,00 (РСД 16.700,00 Тужиоцу накнада штете и РСД 17.568,00 пуномоћнику адвокату на име трошкова поступка који обухватају РСД 9.000,00 састав тужбе и РСД 6.000,00 приступ на 1 неодржано ричиште по АТ и РСД 2.568,00 судска такса на тужбу, Тужилац се одрекао дела тужбеног захтева за исплату зак.зат.камате определјене тужбом). Тужилац се по пријему уплате одрекао тужбеног захтева у целости дана 01.06.2022. године и Суд је дана 03.06.2022. године донео Пресуду на основу одрицања.

Предмет је окончан.

21. Тужилац: НЕБОЈША ДМИТРОВИЋ из Горњег Милановца ради накнаде штете РСД 60.000,00 + спп, Тужени ЈП Путеви Србије, Основни суд у Горњем Милановцу 5.П.21/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парнику ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Таково дана 12.09.2020.г. на возило Тужиоца, укључујући у својству умешача, на шта је Институт пристао. Како ЈП Путеви Србије због протека времена није више имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио Вансудско поравнање дана 10.05.2022. године бр. 1177/1-22, које је исплаћено дана 11.05.2022.г. у укупном износу РСД 58.300,00 (РСД 45.000,00 Тужиоцу накнада штете и РСД 13.300,00 пуномоћнику адвокату на име трошкова поступка који обухватају РСД 9.000,00 састав тужбе и РСД 4.300,00 судска такса на тужбу, Тужилац се одрекао дела тужбеног захтева за исплату накнаде нематеријалне штете). Тужилац се по пријему уплате одрекао тужбеног захтева у целости дана 12.05.2022. године и Суд је дана 13.05.2022. године донео Пресуду на основу одрицања.

Предмет је окончан.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

39. СУДСКИ СПРОВОИ (Наставак)

**22. 29. ФЕБРУАР ДОО НОВИ САД ради накнаде штете РСД 60.602,00 + спп
Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Новом Саду - 12.П.909/2022**

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Ковиљ дана 11.07.2022.г. око 10,20 часова на возило Тужиоца, укључи у својству умешача, на шта је Институт пристао. Како је увидом у снимак проласка возила Тужиоца кроз спорну наплатну станицу, прибављен од ЈП Путеви Србије, утврђено да је узрок пада рампе технички проблем у раду система за наплату путарине, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем закључио дана 26.12.2022. године Вансудско поравнање бр. 3290/1-22, које је исплаћено на рачун пуномоћника адвоката, сагласно пуномоћју, дана 27.12.2022. године у укупном износу од РСД 100.602,00 (РСД 50.602,00 на име накнаде штете, РСД 9.240,00 на име накнаде за изгубљене ауто-дане по налазу вештака, РСД 760,00 на име трошка прибављања службене белешке МУП-а и износ од РСД 40.000,00 на име трошкова парничног поступка који обухватају РСД 9.000,00 за састав тужбе, РСД 6.000,00 за приступ на 1 неодржано рочиште по АТ и РСД 25.000,00 трошак вештачења за налаз достављен уз тужбу, Тужилац се одрео дела тужбеног захтева који се односио на законску затезну камату, определјену тужбом). Тужилац се дана 28.12.2022. године одрео тужбеног захтева у целости и захтевао ослобађање од плаћања судских такси јер је одрицање учињено пре окончања првог рочишта за главну расправу, повукао тужбу 16.06.2021.г., а Суд је дана 11.01.2023. године донео Пресуду на основу одрицања.

Предмет је окончан у 2023. години.

23. Тужилац: Компанија Дунав осигурање АДО Београд ради регресног дуга РСД 63.457,00 + спп Тужени ЈП Путеви Србије, Привредни суд у Београду-2.ПЛ.405/2022 (предмет је по усвојеном приговору Туженог прешао у парнични бр. 10.П.56/2023)

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради регресног дуга тј. регреса за исплаћену накнаду штете услед пада рампе на наплатној станици Врчин дана 31.05.2021. године на возило осигураника, укључи у својству умешача, на шта је Институт пристао. Како ЈП Путеви Србије због протека времена није више имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је са Тужиоцем дана 24.01.2023. године закључио Вансудско поравнање дана бр. 176/1-23, које је исплаћено дана 26.01.2023. године у износу од РСД 74.763,79 (РСД 63.457,00 регресни дуг, РСД 7.708,00 судска такса на тужбу тј. за издавање платног налога и РСД 3.598,79 на име зак.зат.камате определјене тужбом). Тужилац се дана 01.02.2023. године повукао тужбу и тужбени захтев у целости (ослобођење од плаћања судске таксе на пресуду), а Суд је дана 03.02.2023. године донео Решење да је тужба повучена.

Предмет је окончан у 2023. години.

24. Тужилац: БОРИВОЈ ЈАЊИЋ ПР ПРЕРАДА И КОНЗЕРВИСАЊЕ МЕСА ТРГОВИНА И УСЛУГЕ МЕСНИЦА ЈАЊИЋ ШИД, из Шида ради накнаде штете РСД 49.270,00 + спп, Тужени ЈП Путеви Србије, Основни суд у Шиду 1.П.205/2022

Институт је од стране туженог – ЈП Путеви Србије, позван да се у парницу ради накнаде штете услед пада рампе на наплатној станици Шимановци дана 20.06.2021. године око 13,25 часова на возило Тужиоца, укључи у својству умешача, на шта је Институт пристао. Како ЈП Путеви Србије због протека времена није више имало спорни снимак, због чега није било адекватних доказа о томе да ли је тужилац крив за штету на возилу, у циљу смањења даљих трошкова поступка, Институт је Тужиоцу дана 10.02.2023. године, указујући да је тужба поднета стварно ненадлежном суду (за предузетнике из Шида надлежан је Привредни суд у Сремској Митровици) и да је износ тужбеног захтева исказан погрешно (исправан је износ од РСД 36.770,00 + РСД 9.000,00 трошак поступка за подношење тужбе по АТ) и захтевајући да се тужилац одрекне дела тужбеног захтева који се односи на исплату законске затезне камате определјене тужбом, јер поравнање подразумева попуштање са обе стране. Пуномоћник тужиоца је у тренутку писања овог извештаја болестан, али је потврдио да приhvата да се закључи Вансудско поравнање како је предложено, те ће се након његовог закључења исто исплатити, а Тужилац ће се поднеском одрећи тужбеног захтева у целости пре првог рочишта за главну расправу и захтеваће ослобађање од плаћања судске таксе на тужбу и пресуду.

Очекује се да се у врло кратком року предмет реши како је наведено, у 2023. години.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

39. СУДСКИ СПРОВОИ (Наставак)

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD у својству тужиоца, заступан по адвокату Душку Филиповићу из Земуна:

**25. Тужилац: INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ради исељења из непокретности
Тужени: Гојко Дробњаковић из Београда (закупац непокретности) Први основни суд у Београду П.6076/22**

Дана 06.05.2022. године поднета је тужба за исељење Туженог закупца из непокретности у улици Валтазара Богишића бр. 3А, чији је књижни носилац права коришћења са 1/1 идеалног удела Институт, као и за предају наведене непокретности Институту. Предмет је у прекиду по Решењу Суда од 10.10.2022. године због смрти Туженог дана 16.09.2022. године. Данас 10.11.2022. године, након утврђења чињенице да је за Туженим покренут оставински поступак О.6244/2022 пред Првим основним судом у Београду, који је поверен јавном бележнику Миодрагу Глишићу, поднет је поднесак ради утврђивања чињенице да је Институт заинтересовано лице у том оставинском поступку, јер тек након окончања оставине и утврђивања наследника Тужиоца, може се наставити прекинути парнични поступак. Извештај адвоката је у прилогу овог Извештаја.

**26. Тужилац: INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD ради дуга у износу РСД 63.800,00 + спп
Тужени: Гојко Дробњаковић из Београда (закупац непокретности) Први основни суд у Београду П.6063/22**

Дана 06.05.2022. године поднета је тужба ради дуга против Туженог закупца непокретности у улици Валтазара Богишића бр. 3А, чији је књижни носилац права коришћења са 1/1 идеалног удела Институт. Предмет је у прекиду по Решењу Суда од 10.10.2022. године због смрти Туженог дана 16.09.2022. године. Данас 10.11.2022. године, након утврђења чињенице да је за Туженим покренут оставински поступак О.6244/2022 пред Првим основним судом у Београду, који је поверен јавном бележнику Миодрагу Глишићу, поднет је поднесак ради утврђивања чињенице да је Институт заинтересовано лице у том оставинском поступку, јер тек након окончања оставине и утврђивања наследника Тужиоца, може се наставити прекинути парнични поступак. Извештај адвоката је у прилогу овог Извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

40. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У свом редовном пословању Друштво остварује пословне трансакције са својим зависним правним лицима и другим повезаним странама.

(а) Приходи и расходи из продаје/набавки роба/услуга

Следеће трансакције су обављене са повезаним правним лицима:

	2022.	2021.
(а) Продаја робе и услуга		
IMP – AUTOMATIKA DOO	181,072	189,032
IMP AUTOMATIKA-SECURITY DOO	184	127
IMP – RAČUNARSKI SISTEMI DOO	34,420	16,957
IMP – TELEKOMUNIKACIJE DOO	5,188	5,509
IDVORSKI LABORATORIJE d.o.o.	1,033	963
IMP – POSLOVNE USLUGE DOO	348	285
Укупно	222,245	212,873

Производи и услуге се продају по ценама и условима који би били на располагању трећим лицима.

	2022.	2021.
(б) Набавке робе и услуга		
IMP – AUTOMATIKA DOO	205,614	167,768
IMP – RAČUNARSKI SISTEMI DOO	488,261	385,375
IMP – TELEKOMUNIKACIJE DOO	115,335	200,556
IDVORSKI LABORATORIJE d.o.o	0	0
IMP – PIEZOTEHNOLOGIJA DOO	14	24
IMP – POSLOVNE USLUGE DOO	29,420	30,078
Укупно	838,644	783,801

Роба и услуге се купују у складу са нормалним условима пословања.

За 2022. годину урађена је студија трансферних цена и сходно томе су урађене одговарајуће корекције у Пореском билансу.

INSTITUT MIHAJLO PUPIN DOO BEOGRAD

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

40. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

(б) Става потраживања/обавеза на крају године произашла из продаје/набавки роба/услуга

	2022.	2021.
Потраживања по основу продаје (Напомена 24.)		
IMP – AUTOMATIKA DOO	89,867	75,837
IMP – RAČUNARSKI SISTEMI DOO	1,042	611
IMP – TELEKOMUNIKACIJE DOO	103	64
IMP – PIEZOTEHNOLOGIJA DOO	30,483	30,483
IMP – POSLOVNE USLUGE DOO	34	32
	<hr/>	<hr/>
	121,529	107,027
Минус: Исправка вредности	<hr/>	<hr/>
	(54,593)	(54,593)
Укупно	<hr/>	<hr/>
	66,936	52,434
Потраживања за камате и дивиденду (Напомена 25.)		
IMP – AUTOMATIKA DOO	9,764	22,464
IMP – POSLOVNE USLUGE DOO	0	6,000
	<hr/>	<hr/>
Укупно	9,764	28,764
Краткорочни финансијски пласмани		
IMP – PIEZOTEHNOLOGIJA DOO	14,607	14,607
IMP – AUTOMATIKA DOO	66,000	0
	<hr/>	<hr/>
	80,607	14,607
Минус: Исправка вредности IMP – PIEZOTEHNOLOGIJA DOO	<hr/>	<hr/>
	(14,607)	(14,607)
Укупно	66,000	0
Обавезе из пословања (Напомена 34.)		
IMP – AUTOMATIKA DOO	32,170	23,725
IMP – RAČUNARSKI SISTEMI DOO	122,917	49,943
IMP – TELEKOMUNIKACIJE DOO	15,529	90,852
IMP – POSLOVNE USLUGE DOO	4,089	6,941
	<hr/>	<hr/>
Укупно	174,705	171,461

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

41. ФИНАНСИЈСКИ ИСТРУМЕНТИ

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Друштво прати капитал на основу коефицијента задужености који се израчунава као однос нето задужености Друштва и његовог укупног капитала.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су следећи:

	У РСД 000	
	2022.	2021.
Задуженост ^{a)}	297,658	203,552
Готовина и готовински еквиваленти	<u>(629,590)</u>	<u>(656,939)</u>
Нето задуженост	<u>(331,932)</u>	<u>(453,387)</u>
Капитал ^{b)}	<u>625,297</u>	<u>588,966</u>
Рацио нето дуговања према капиталу	<u>0,53</u>	<u>0,77</u>

а) Задуженост се односи на дугорочне и краткорочне обавезе

б) Капитал укључује уделе, ревалоризационе резерве, нереализоване губитке по основу расположивих хартија од вредности за продају и акумулирану добит.

Значајне рачуноводствене политike у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 ових финансијских извештаја.

Категорије финансијских инструмената

	У РСД 000	
	2022.	2021.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	76,369	68,057
Потраживања по основу продаје	667,949	290,940
Остале потраживања	201,471	141,993
Краткорочни финансијски пласмани	66,000	0
Готовина и готовински еквиваленти	<u>629,590</u>	<u>656,939</u>
	<u>1,641,379</u>	<u>1.157,929</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	(97,955)	(99,032)
Краткорочне финансијске обавезе	(199,703)	(104,520)
Обавезе према добављачима, без примљених аванса	(844,367)	(521,160)
Друге обавезе	<u>(68,645)</u>	<u>(67,641)</u>
	<u>(1,210,670)</u>	<u>(792,353)</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године**

41. ФИНАНСИЈСКИ ИСТРУМЕНТИ (Наставак)

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, обавезе по основу дугорочних и краткорочних кредита, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Друштва. У нормалним условима пословања Друштво је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајних промена у изложености Друштва тржишном ризику, нити у начину на које Друштво управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко потраживања од купаца из иностранства, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у страној валути. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе у привреди и постојања одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у страној валути на датум извештавања у Друштво била је следећа:

	У РСД 000			
	Средства		Обавезе	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
У валути	748,757	656,058	(395,486)	(378,898)
	748,757	656,058	(395,486)	(378,898)

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра и долара (ЕУР и УСД). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дате стране валуте. Стопа осетљивости се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у страној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима слабљења динара у односу на валуту о којој се ради. У случају јачања динара од 10% у односу на страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају. Главни разлог за наведено лежи у чињеници да Друштво има претежно кратку позицију у валути, те су стога обавезе у страној валути далеко веће од потраживања у истој.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

41. ФИНАНСИЈСКИ ИСТРУМЕНТИ (Наставак)

	31. децембар 2022. +10%	31. децембар 2021. +10%	31. децембар 2022. -10%	У РСД 000 31. децембар 2021. -10%
ЕУР	12,588	27,716	(12,588)	(27,716)
	<u>12,588</u>	<u>27,716</u>	<u>(12,588)</u>	<u>(27,716)</u>

Ризик од промене каматних стопа

Друштво је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Друштво нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У РСД 000 2022.	У РСД 000 2021.
Финансијска средства		
<i>Некаматоносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	76,369	68,057
Потраживања по основу продаје	667,949	290,940
Остале потраживања	201,471	141,993
Краткорочни финансијски пласмани	66,000	0
Готовина и готовински еквиваленти	629,590	656,939
	<u>1,641,379</u>	<u>1,157,929</u>
	<u>1,641,379</u>	<u>1,157,929</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматоносна</i>		
Обавезе према добављачима, без примљених аванса	(844,367)	(521,160)
Друге обавезе	(68,645)	(67,641)
	<u>(913,012)</u>	<u>(588,801)</u>
<i>Каматоносна</i>		
Дугорочне обавезе	(97,955)	(99,032)
Краткорочне финансијске обавезе	(199,703)	(104,520)
	<u>(297,658)</u>	<u>(203,552)</u>
Гап ризика промене каматних стопа	(297,658)	(203,552)

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недериватне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама.

	У РСД 000 Повећање од 1 процентног поена 2022.	У РСД 000 Смањење од 1 процентног поена 2022.
Резултат текуће године	(2,976)	2,976
	(2,036)	2,036

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

41. ФИНАНСИЈСКИ ИСТРУМЕНТИ (Наставак)

Кредитни ризик

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштво. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања од купца на дан биланса. Потраживања од купца састоје се од великог броја комитената.

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва које је успоставило одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва као и управљање ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године.

	31. децембар 2022.		31. децембар 2021.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	76,369	76,369	68,057	68,057
Потраживања по основу продаје	667,949	667,949	290,940	290,940
Друга потраживања	201,471	201,471	141,993	141,993
Краткорочни финансијски пласмани	66,000	66,000	0	0
Готовина и готовински еквиваленти	629,590	629,590	656,939	656,939
	1,641,379	1,641,379	1,157,929	1,157,929
Финансијска обавезе				
Дугорочне обавезе	(97,955)	(97,955)	(99,032)	(99,032)
Краткорочне финансијске обавезе	(199,703)	(199,703)	(104,520)	(104,520)
Обавезе према добављачима без примљених аванса	(844,367)	(844,367)	(521,160)	(521,160)
Друге обавезе	(68,645)	(68,645)	(67,641)	(67,641)
	(1,210,670)	(1,210,670)	(792,353)	(792,353)

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Обзиром на чињеницу да не постоји доволно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. и 2021. године

42. ДОГАЂАЈИ НАСТАЛИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

После датума билансирања на дан 31. децембра 2022. године у Друштву се нису десиле битне промене које би имале утицаја на финансијске извештаје Друштва.

43. КУРСНА ЛИСТА

Девизни курсеви, утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта, примењени за прерачун позиција биланса стања за поједине главне валуте су:

	У РСД	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
EUR		117,3224	117,5821
USD		110,1515	103,9262
CHF		119,2543	113,6388

У Београд-у

Дана 28. фебруар 2023. године

Лице одговорно за
Састављање финансијског извештаја

Кићевић Весна

Законити заступник

Р. Г. Ј.